

Üldkasuliku töö tegijad hoiduvad kuritegudest

Justiitsministeeriumis valminud uuringust selgus, et vaid 10 protsenti üldkasulikule tööle (ÜKT) suunatud inimestest panevad 12 kuu jooksul peale karistuse määramist toime uue kuriteo.

Justiitsministeeriumi kriminaalteabe ja analüüsi talituse juhataja Mari-Liis Sööti sõnul on tulemus, et vaid iga kümnes ÜKT tegija aasta jooksul uue kuriteo korda saadab, väga hea. „Kuigi täpsem uuring teiste karistusliikide kohta on praegu alles pooleli, on näiteks vanglakaristuse puhul uue kuriteo toimepanemise tõenäosus kordades kõrgem. Muidugi peame arvestama, et vanglasse lähevad ka kõrgema riskiga kurjategijad.“

Uute kuritegude toimepanemise määr ehk retsidiivsus on kõige kõrgem nende ÜKTle suunatud isikute seas, kes on juba mitmendat korda karistatud liikluskuriteo eest. Neile järgnevad varem vara- või isikuvastase kuriteo ning avaliku rahu vastase kuriteo toime pannud isikud.

Samas on uuringu kohaselt tööandjad kõige sagedamini rahul just liikluskuritegude eest karistatute tööga ning peavad neid ÜKT jaoks kõige sobilikemaks. „Tööandjate arvates ei sobi ÜKT narkomaanidele, varastele ning korduvalt kuritegusid toime pannud isikutele,“ selgitas Sööt.

ÜKT tegijatega seoses on suurimaks probleemiks tööle mitte ilmumine. „Seetõttu sobivad tööandjate hinnangul ÜKT tegijaile eeskätt sellised tööd, kus isiku mitteilmumine ei takista muud tööd ega põhjusta lisakulutusi,“ sõnas Sööt. „Kõige edukamalt tehakse seejuures tööd, mille tulemused on selgelt mõõdetavad, mis ei nõua pidevat juhendamist ning mis arvestavad isiku tausta ja oskusi.“

Kõige enam levinud ÜKT tegijaile pakutavad tööd on: prügikoristus ja -sorteerimine, heakorratööd, haljastustööd, küttepude tegemine, remonditööd, majahooldus, puidutööd ning vanurite ja puudega inimeste abistamine.

Tööandjaid motiveerib ÜKTd kasutama peamiselt tasuta tööjõud. „Uuringust selgus, et enamik ÜKT tegijaid rakendanud tööandjaid soovitaks seda ka teistele tööandjatele,“ kinnitas Sööt.

ÜKT kohaldamisel karistusena on kolm peamist eesmärki:

- leevendada koormust vanglasüsteemile ja vähendada vangide arvu;
- heastada ühiskonnale õigusrikkumisega tekitatud kahju (sh võidakse nõuda enda tekitatud või sellega samalaadse kahju kõrvaldamist);
- parandada võimalusi õigusrikkuja resotsialiseerimiseks ja taasühiskonnastamiseks.

2008. aastal määrati ÜKTle ligi 1700 isikut. Keskmiselt määrati nendele isikutele asenduskaristusena 360 tundi ÜKTd ning avaliku menetlushuvi puudumise tõttu kriminaalmenetluse lõpetamise järgselt 50 tundi ÜKTd.

Valminud uuring on üks osa laiemast karistusmeetmete tõhususe uuringust, mida justiitsministeerium läbi viib. Terviklik uuring valmib käesoleva aasta lõpus ning sisaldab lisaks ÜKT tõhususe analüüsile ka vangistuse ning rahaliste karistuste mõju analüüsi retsidiivsusele.

Uuringuga saab tutvuda [siin](#) [1].

Lugupidamisega
Diana Kõmmus

Justiitsministeerium
Avalike suhete talitus
Tel. 620 8118
GSM 533 15431

Üldkasuliku töö tegijad hoiduvad kuritegudest

Avaldatud veebilehel Eesti Kohtuekspertiisi Instituut (<https://www.ekei.ee>)

diana.kommus@just.ee [2]

Allikas URL: <https://www.ekei.ee/et/uudised/uldkasuliku-too-tegijad-hoiduvad-kuritegudest>

Lingid:

[1] <http://www.just.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=47520/%DCldkasuliku+t%F6%F6+kohaldamine+ning+m%F5ju+retsidiivsusele.pdf>

[2] <mailto:diana.kommus@just.ee>